

PROGRAM STUDIÓW

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2023/2024

1. **KIERUNEK STUDIÓW: TURYSTYKA ZRÓWNOWAŻONA**
2. **KOD ISCED: 1015** (Turystyka i wypoczynek)
3. **FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNA, NIESTACJONARNA**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 4**
5. **TYTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: MAGISTER**
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI/SZTUKI: DZIEDZINA NAUK SPOŁECZNYCH**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA/ARTYSTYCZNA*** (dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż 1 dyscypliny wskazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa punktów ECTS oraz określa liczbę punktów ECTS dla każdej z przypisanych dyscyplin): **geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna: 120 – 100% ECTS**
9. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120**
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **67 – studia stacjonarne, 39 – studia niestacjonarne;**
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **70;**
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): **68;**
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, nie mniejsza niż 5 ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscypliny w ramach dziedziny innej niż nauki humanistyczne: **5.**

10. **Łączna liczba godzin zajęć: 3050 (studia stacjonarne i niestacjonarne) - w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 1684 (w tym godzin e-learningu: 45) - studia stacjonarne, 973 (w tym godzin e-learningu: 31) studia niestacjonarne.**
11. **Koncepcja i cele kształcenia (w tym opis sylwetki absolwenta):**

Studia II stopnia na kierunku *Turystyka zrównoważona* o profilu ogólnoakademickim prowadzone są zgodnie z wymogami Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz zgodnie z misją Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach i polityką jakości kształcenia. Absolwent studiów w ciągu 4 semestrów nauki rozszerzy wiedzę i rozwinie umiejętności w zakresie dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna przygotowujące do pracy zawodowej i naukowej w zakresie turystyki zrównoważonej. Absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie główne tendencje rozwojowe turystyki zrównoważonej a także związane z nimi fakty, obiekty, zjawiska oraz metody badań i teorie wyjaśniające; fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji warunkujące rozwój turystyki zrównoważonej; ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania działalności zawodowej w zakresie turystyki zrównoważonej, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości. Ponadto absolwent zna i rozumie zasady audytu jakości w instytucjach związanych z turystyką zrównoważoną. Absolwent jest osobą kompetentną w zakresie poznawania, rozumienia i interpretowania zasad funkcjonowania turystyki zrównoważonej w ujęciu globalnym, krajowym, regionalnym i lokalnym. Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do planowania badań naukowych, formułowania i rozwiązywania problemów, stawiania i testowania hipotez z obszaru turystyki zrównoważonej, dzięki nabytym umiejętnościom właściwego doboru źródeł, ich krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Absolwent posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ ESOKJ, w tym operuje specjalistyczną terminologią związaną z turystyką zrównoważoną. Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i kierować pracą zespołu. Posiada umiejętność samodzielnego planowania i realizowania własnego procesu uczenia się przez całe życie. Absolwent jest gotów do: krytycznej oceny posiadanej wiedzy; doceniania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem złożonych, interdyscyplinarnych problemów; wypełniania zobowiązań społecznych; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy; odpowiedzialnego pełnienia różnych ról zawodowych.

Uzyskany tytuł zawodowy daje możliwość ubiegania się o przyjęcie na studia III stopnia oraz podnoszenia kwalifikacji na studiach podyplomowych. Ponadto absolwent studiów II stopnia na kierunku *Turystyka zrównoważona* prowadzonych w UJK w Kielcach uzyskuje prawo przystąpienia do egzaminu umożliwiającego uzyskanie certyfikatu Audytor Jakości ISO 2000.

Miejszem pracy absolwentów mogą być regionalne organizacje turystyczne i oddziały PTTK, biura podróży i agencje turystyczne, turystyczne organizacje non-profit, ośrodki wypoczynkowe, sportowe i rekreacyjne, jednostki samorządu terytorialnego różnego szczebla (urzędy miasta, urzędy wojewódzkie i marszałkowskie, urzędy gminy, starostwa powiatowe).

12. EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Objaśnienie oznaczeń:

TZ (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku *Turystyka zrównoważona*

2 (przed podkreślnikiem) - studia drugiego stopnia

A (przed podkreślnikiem) – profil ogólnoakademicki

W (po podkreślniku) – kategoria wiedzy

U (po podkreślniku) – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) – numer efektu kształcenia

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów na kierunku <i>Turystyka zrównoważona</i> absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji
			w zakresie WIEDZY	
TZ2A_W01	opisuje w sposób rozszerzony i pogłębiony turystykę zrównoważoną jako przedmiot badań interdyscyplinarnych, jej miejsce w systemie nauk i relacje do innych nauk		P7U_W	P7S_WG
TZ2A_W02	określa w pogłębionym stopniu specyfikę, genezę i rozwój metod badawczych i teorii wyjaśniających w turystyce zrównoważonej		P7U_W	P7S_WG
TZ2A_W03	wyjaśnia w pogłębionym stopniu współczesne trendy, kierunki i koncepcje rozwoju turystyki zrównoważonej w odniesieniu do geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz innych dyscyplin		P7U_W	P7S_WG
TZ2A_W04	wyjaśnia w pogłębionym stopniu uwarunkowania kulturowe, społeczno-ekonomiczne, prawne, etyczne, ekologiczne i inne rozwoju turystyki zrównoważonej		P7U_W	P7S_WK
TZ2A_W05	analizuje w pogłębionym stopniu fakty, obiekty i zjawiska społeczno-ekonomiczne oraz przyrodnicze związane z turystyką zrównoważoną na szczeblu globalnym, krajowym, regionalnym i lokalnym		P7U_W	P7S_WG
TZ2A_W06	charakteryzuje w pogłębionym stopniu podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości w zakresie turystyki zrównoważonej oraz zarządzania ich jakością		P7U_W	P7S_WK
TZ2A_W07	charakteryzuje zasady planowania badań różnych aspektów turystyki zrównoważonej z wykorzystaniem nowoczesnych technik i narzędzi badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem technologii informacyjno-komunikacyjnych		P7U_W	P7S_WG
TZ2A_W08	charakteryzuje zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego		P7U_W	P7S_WK
TZ2A_W09	wyjaśnia w pogłębiony sposób fundamentalne dylematy społeczne, ekonomiczne i polityczne w globalizującym się świecie oraz ich znaczenie dla rozwoju turystyki zrównoważonej		P7U_W	P7S_WK
TZ2A_W10	wyjaśnia globalne problemy przyrodnicze oraz ich znaczenie dla rozwoju turystyki zrównoważonej		P7U_W	P7S_WK
TZ2A_W11	wyjaśnia w pogłębionym stopniu znaczenie różnorodności struktur i instytucji społeczno-ekonomicznych, politycznych oraz ich elementów dla rozwoju turystyki zrównoważonej w ujęciu globalnym, krajowym, regionalnym i lokalnym		P7U_W	P7S_WG

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI			
TZ2A_U01	Formułuje i rozwiązuje problemy badawcze z zakresu turystyki zrównoważonej z wykorzystaniem odpowiednich metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	P7U_U	P7S_UW
TZ2A_U02	Krytycznie dobiera źródła informacji do analizy problemów związanych z turystyką zrównoważoną, dokonuje syntezy uzyskanych danych, wyciąga wnioski oraz prezentuje wyniki, posługując się właściwą terminologią i stosując odpowiednie metody i techniki	P7U_U	P7S_UW
TZ2A_U03	wykonuje pogłębioną analizę problemu związanego z turystyką zrównoważoną, proponuje jego rozwiązanie, planuje i przeprowadza procedurę badawczą, formułuje hipotezy badawcze i je weryfikuje oraz ocenia skuteczność i przydatność posiadanej przez siebie wiedzy	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
TZ2A_U04	integruje zdobytą wiedzę z zakresu różnych dziedzin w celu formułowania i rozwiązywania problemów badawczych związanych z turystyką zrównoważoną	P7U_U	P7S_UW
TZ2A_U05	wykorzystuje poznane metody badań do oceny stanu i zagrożeń środowiska przyrodniczego oraz społeczno-ekonomicznego, wykonuje podstawowe ich analizy na potrzeby zarządzania zgodnego z zasadami turystyki zrównoważonej na poziomie krajowym, lokalnym i regionalnym	P7U_U	P7S_UW
TZ2A_U06	krytycznie analizuje zjawiska i procesy związane z rozwojem turystyki zrównoważonej zachodzące w środowisku przyrodniczym, społecznym i gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej i globalnej	P7U_U	P7S_UW
TZ2A_U07	formułuje opinie, komunikuje się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców i prowadzi debaty na tematy związane z turystyką zrównoważoną według określonych zasad metodologicznych, z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych, doбором wiarygodnych materiałów źródłowych i zachowaniem praw autorskich	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
TZ2A_U08	posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym wykorzystuje specjalistyczną terminologię	P7U_U	P7S_UK P7S_UW
TZ2A_U09	organizuje pracę zespołu badawczego, pełniąc w nim różne funkcje, w tym kierownicze oraz w ramach prac zespołowych współdziała z innymi osobami	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
TZ2A_U10	samodzielnie planuje własną karierę zdobywając wiedzę w sposób ukierunkowany, planując własne uczenie się przez całe życie, kierunkuje innych w tym zakresie	P7U_U	P7S_UU P7S_UW
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH			
TZ2A_K01	uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz krytycznie ocenia informacje z różnych źródeł, a także zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P7U_K	P7S_KK
TZ2A_K02	wykorzystując zdobytą wiedzę inicjuje działania w zakresie turystyki zrównoważonej na rzecz interesu publicznego, myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy oraz odpowiedzialny społecznie i ekologicznie	P7U_K	P7S_KO
TZ2A_K03	odpowiedzialnie pełni różne role zawodowe rozwijając dorobek zawodowy, podtrzymując etos zawodu z uwzględnieniem zasad etyki	P7U_K	P7S_KR

13. ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1.	Lektorat języka obcego – poziom B2+	3	Treści programowe - Słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku studiów - Język funkcyjny: - dyskusje - interpretacje danych statystycznych, wykresów - prezentacje, np.: artykułów, wyników badań - Streszczenia publikacji, pracy dyplomowej, artykułów specjalistycznych lub inne prace pisemne właściwe dla studiowanego kierunku studiów - Elementy tłumaczenia Treści gramatyczne: - Powtórzenie i ugruntowanie najważniejszych zagadnień gramatycznych (praktycznie i specjalistycznie uwarunkowanych). Funkcje językowe: Pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym, wyrażanie opinii, argumentowanie, wykonywanie streszczeń publikacji specjalistycznych właściwych dla studiowanego kierunku, dokonywanie prezentacji.	TZ2A_W05 TZ2A_U08 TZ2A_K01
2.	Przedmioty do wyboru w zakresie wsparcia studentów w procesie uczenia się	1	Metody radzenia sobie ze stresem/Autoprezentacja	TZ2A_W09 TZ2A_U10 TZ2A_K01
3.	Przedmioty do wyboru z dziedziny nauk humanistycznych	2	Teksty kulturowe w przestrzeni komunikacyjnej/Od Adama i Ewy do małżeństwa XXI wieku	TZ2A_W09 TZ2A_U04 TZ2A_K01
4.	Przedmioty do wyboru z dziedziny nauk humanistycznych	3	Bioetyka/Historia architektury i sztuki	TZ2A_W09 TZ2A_U04 TZ2A_K01
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE:				

1.	Metodologia badań w turystyce zrównoważonej	3	Zakres problemowy i pojęciowy badań turystyki zrównoważonej. Turystyka zrównoważona, zrównoważony rozwój turystyki – przegląd literatury i ewolucja pojęcia. Miejsce turystyki zrównoważonej w systemie nauk. Proces formułowania celów badań naukowych w turystyce zrównoważonej (poznawcze i użyteczne, znaczenie badań teoretycznych). Struktura rewolucji naukowych (wg Kuhna). Stawianie pytań badawczych. Formułowanie hipotez. Weryfikacja i falsyfikacja hipotez. Metody i techniki badawcze stosowane w turystyce zrównoważonej. Rodzaje prac naukowych w turystyce zrównoważonej. Rozwój zrównoważony w aktach prawnych i dokumentach strategicznych. Czynniki ograniczające zrównoważony rozwój w turystyce.	TZ2A_W01 TZ2A_W02 TZ2A_W08 TZ2A_U02 TZ2A_U10 TZ2A_K01
2.	Koncepcje rozwoju turystyki zrównoważonej	2	Turystyka zrównoważona jako modelowy stan równowagi między środowiskiem przyrodniczym, turystami, społecznościami lokalnymi i usługodawcami turystycznymi. Turystyka zrównoważona a zasady zrównoważonego rozwoju. Turystyka alternatywna a turystyka masowa. Holistyczna koncepcja turystyki zrównoważonej. Turystyka zrównoważona a inne wybrane koncepcje rozwoju turystyki: nowej rewolucji przemysłowej, rozwoju lokalnego, cyklu ewolucji miejscowości turystycznej, przestrzeni turystycznej, chłonności turystycznej, terytorialnego systemu rekreacyjnego, zintegrowanego ośrodka turystycznego, granic dopuszczalnych zmian, turystyki jako spotkania kultur, rozwoju zależnego turystyki, dwóch sektorów turystycznych.	TZ2A_W03 TZ2A_U03 TZ2A_U06 TZ2A_K01
3.	Turystyka zrównoważona a społeczeństwo i gospodarka	3	Gospodarcze koncepcje zrównoważonego rozwoju i rozwoju turystyki zrównoważonej, gospodarcze i społeczne cele zrównoważonego rozwoju w turystyce, metody badania i wskaźniki rozwoju zrównoważonego w turystyce, rola rządu i samorządu terytorialnego w rozwoju turystyki zrównoważonej, środowiskowe zasoby w turystyce zrównoważonej, gospodarcze uwarunkowania rozwoju turystyki zrównoważonej, usługi a zrównoważony rozwój turystyki, społeczne i kulturowe dziedzictwo w rozwoju turystyki zrównoważonej, gospodarcze i społeczne funkcje i dysfunkcje turystyki zrównoważonej.	TZ2A_W04 TZ2A_W05 TZ2A_U06 TZ2A_U07 TZ2A_K02
4.	Turystyka zrównoważona na obszarach wiejskich	3	Cele turystyki zrównoważonej na obszarach wiejskich, formy turystyki zrównoważonej na obszarach wiejskich (agroturystyka, ekoturystyka, turystyka etniczna, kulinarna, winiarska, literacka, uzdrowiskowa), turystyka wiejska jako element zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, potencjał turystyczny obszarów wiejskich (walory przyrodniczo-kulturowe, zagospodarowanie turystyczne, warunki ekonomiczno-infrastrukturalne), znaczenie podmiotów lokalnych w rozwoju turystyki zrównoważonej na obszarach wiejskich, promocja turystyki zrównoważonej na obszarach wiejskich.	TZ2A_W05 TZ2A_W09 TZ2A_U04 TZ2A_U05 TZ2A_K01
5.	Turystyka zrównoważona na obszarach chronionych	3	Turystyka zrównoważona a inne formy turystyki na obszarach chronionych. Wymagania dotyczące turystyki zrównoważonej na obszarach chronionych - korzyści, koszty i skutki. Społeczność lokalna, infrastruktura i transport na potrzeby rozwoju potencjału turystyki zrównoważonej. Zasady i modele zarządzania turystyką na obszarach chronionych. Wskaźniki zrównoważonego rozwoju na obszarach chronionych. Promocja rozwoju turystyki zrównoważonej na obszarach chronionych jako alternatywy dla turystyki masowej – przykłady	TZ2A_W05 TZ2A_W10 TZ2A_U04 TZ2A_U05 TZ2A_K01

			dobrych praktyk. Certyfikaty turystyki zrównoważonej na obszarach chronionych.	
6.	Turystyka zrównoważona w miastach	3	Koncepcja rozwoju zrównoważonego a zrównoważona turystyka miejska. Przegląd definicji terminów: turystyka w miastach, turystyka miejska. Turystyka miejska a turystyka kulturowa. Cele rozwoju zrównoważonej turystyki w miastach (stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, rewitalizacja centrów i dzielnic przemysłowych, kreowanie wizerunku, poprawa potencjału marketingowego). Turystyka zrównoważona w miastach a koncepcja produktu turystycznego. Formy turystyki zrównoważonej w miastach. Problemy zarządzania turystyką zrównoważoną w miastach. Polityka miejska, koncepcja <i>smart cities</i> a rozwój turystyki zrównoważonej w miastach. Turystyka zrównoważona w dużych miastach i metropoliach. Turystyka zrównoważona w średnich i małych miastach.	TZ2A_W05 TZ2A_W09 TZ2A_U04 TZ2A_U05 TZ2A_K01
7.	Baza turystyczna i transport w turystyce zrównoważonej	2	Baza turystyczna – jej elementy oraz funkcje w turystyce zrównoważonej. Rodzaje, wady i zalety środków transportu w turystyce zrównoważonej. Rola bazy turystycznej i transportu w rozwoju turystyki zrównoważonej. Tendencje w rozwoju infrastruktury turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju turystyki. Ocena form zagospodarowania turystycznego w warunkach turystyki zrównoważonej. Dobre praktyki wykorzystania bazy turystycznej i transportu w turystyce zrównoważonej.	TZ2A_W11 TZ2A_U04 TZ2A_K01
8.	Turystyka zrównoważona a ochrona i kształtowanie środowiska	3	Zrównoważony rozwój – co to jest? Przegląd dokumentów prawnych. Bezpieczeństwo ekologiczne prawem i podstawową potrzebą każdego polskiego obywatela. Dlaczego jest istotne z punktu funkcjonowania człowieka? Roli etyki w procesie uzdrawiania kondycji współczesnych form turystyki. Turystyka jako czynnik zrównoważonego rozwoju. Wartości zrównoważonego rozwoju w turystyce. Elementy kształtowania turystyki zgodne z zasadami ekorozwoju i ekoochrony. Zrównoważony produkt turystyczny – przykłady z Polski i ze świata. Założenia etyki zrównoważonej turystyki w wymiarze społeczno-kulturowym. Globalny Kodeks Etyki w Turystyce. Lanzarocka Karta Zrównoważonej Turystyki (Lanzarote Charter for Sustainable Tourism). Kultura turystyczna wg Marion Thiem. Turystyka zrównoważona jako istotny czynnik aktywizacji małych miast. Turystyka przemysłowa jako forma turystyki zrównoważonej. Eco eventy – zrównoważone produkty turystyki biznesowej. Rola gospodarstw agroturystycznych w realizacji koncepcji turystyki zrównoważonej. Ramy zrównoważonej turystyki według Raportu Tourism Sustainability Group of the European Commission. Bilans niepowodzeń w realizacji idei zrównoważonej turystyki.	TZ2A_W04 TZ2A_W10 TZ2A_U05 TZ2A_U06 TZ2A_K02
9.	Ekologia i edukacja prośrodowiskowa	3	Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizacja społeczna, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa (w szczególności dzieci i młodzieży) w zakresie tematyki: przeciwdziałania emisjom, odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu, zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Podstawowe formy edukacji ekologicznej w przedszkolu, szkole, na uniwersytecie. Zasady nauczania przedmiotów ekologicznych. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnych. Jak opracować skuteczną strategię edukacji ekologicznej w gminie? Ekoturystyka a globalne cele zrównoważonego rozwoju – wyzwania dla	TZ2A_W04 TZ2A_W05 TZ2A_W09 TZ2A_U04 TZ2A_U08 TZ2A_K02

			rozwoju terenów wiejskich. Polskie i światowe kampanie ekologiczne. Polskie uregulowania prawne oraz oficjalne dokumenty państwowe i międzynarodowe dotyczące edukacji ekologicznej. Zasoby naturalne – rodzaje i sposoby ich ochrony. Zrównoważony rozwój – czym jest i jak go promować? Ekologiczny i sozologiczny wymiar produkcji, konsumpcji i odpadów. Nie ilość, lecz jakość – wyzwanie w turystyce na obszarach przyrodniczo cennych. Edukacja ekologiczna formalna i nieformalna. Pedagogika ekologiczna. Podstawowe formy edukacji ekologicznej na różnych poziomach edukacyjnych – propozycje, scenariusze zajęć/warsztatów. Etyka ekologiczna. Największe klęski i katastrofy ekologiczne na świecie. Organizacje proekologiczne na świecie. Aforyzmy ekologiczne.	
10.	Nowe trendy w turystyce	3	Poznanie i dyskusja nad nowymi trendami w turystyce. Uwarunkowania i potencjalne skutki, analiza znaczenia nowych trendów dla zrównoważonego rozwoju turystyki. Dane statystyczne oraz metody opracowywania analiz a efektywne dobieranie usług dla klientów. Promocja i marketing miejsc. Turystyka doświadczeń z wykorzystaniem najpopularniejszych blogerów podróżniczych. Podróże w rzeczywistości wirtualnej jako szansa czy zagrożenie dla turystyki. Innowacyjne środki transportu w turystyce przyszłości. Zmiany trendów w turystyce, czyli zainteresowanie środowiskiem naturalnym i aktywnymi formami jego poznania, wycieczki życia, podróże z przyjaciółmi oraz aktywna ekoturystyka.	TZ2A_W03 TZ2A_W05 TZ2A_U02 TZ2A_U06 TZ2A_K01
11.	Turystyka uzdrowiskowa	3	Istota turystyki uzdrowiskowej. Turystyka uzdrowiskowa a lecnicstwo uzdrowiskowe. Turystyka uzdrowiskowa w dokumentach rządowych. Rozmieszczenie przestrzenne uzdrowisk w Polsce i w Europie oraz ich uwarunkowania przyrodnicze. Atrakcyjność turystyczna uzdrowisk. Lecznictwo uzdrowiskowe - zakłady i urzędnienia, przepisy prawne, system nadzoru. Centra: SPA, wellness, fitness. Układy funkcjonalno-przestrzenne obszarów i miejscowości uzdrowiskowych w Polsce.	TZ2A_W06 TZ2A_W11 TZ2A_U06 TZ2A_K02
12.	Nowe formy krajoznawstwa	3	Pojęcie oraz rozwój krajoznawstwa na świecie i w Polsce. Wpływ globalnych trendów turystycznych na ewolucję krajoznawstwa. Specyfika światoznawstwa, krajoznawstwa i regionoznawstwa. Współczesne źródła wiedzy krajoznawczej. Innowacyjne formy działalności krajoznawczej. Konkurencyjność nowych form krajoznawstwa. Krajoznawstwo w rozszerzonej rzeczywistości. Rola mediów społecznościowych, stron internetowych i blogów turystycznych w rozwoju krajoznawstwa. Krajoznawstwo wirtualne w 3D. Krajoznawstwo w filmie, fotografii cyfrowej i fotografii narracyjnej. Muzea interaktywne i muzealne kolekcje wirtualne. Aspekty krajoznawcze nowego kolekcjonerstwa masowego. Wirtualne szlaki turystyczne. Popularyzacja krajoznawstwa z wykorzystaniem geocachingu. Walory krajoznawcze questingu. Wykorzystanie krajoznawstwa w cttaslow i tematycznych grach miejskich. Turystyczno-rekreacyjne imprezy na orientację (TRInO) jako krajoznawcza modyfikacja imprez na orientację (InO). Nowe formy krajoznawstwa w obsłudze ruchu turystycznego. Zasady interpretacji dziedzictwa regionu.	TZ2A_W03 TZ2A_W04 TZ2A_U06 TZ2A_K02
13.	Globalne problemy społeczno-ekonomiczne	2	Globalizacja – etapy przekształceń systemu światowego. Procesy urbanizacji w skali świata. Uwarunkowania rozwoju współczesnych metropolii. Konsekwencje dynamicznego wzrostu	TZ2A_W09 TZ2A_U04

			miast w krajach słabo rozwiniętych. Problem głodu i możliwości wyżywienia ludności na świecie. Prawa człowieka we współczesnym świecie - problem współczesnego niewolnictwa. Globalizacja turystyki i jej przejawy w formach ruchu turystycznego i usługach turystycznych. Konflikty zbrojne przyczyny i konsekwencje. Światowy system gospodarczy, świat biedy i bogactwa. Funkcjonowanie państw w warunkach globalizacji. Globalizacja, lokalizm i wielokulturowość. Przemiany społeczne i ich konsekwencje. Kryteria stratyfikacji społecznej. Antropopresja jako globalny problem współczesności.	TZ2A_U07 TZ2A_K01
14.	Globalne problemy przyrodnicze	2	Poglądy na temat przemian środowiska, współczesne koncepcje, czynniki i procesy prowadzące do zmian środowiska, relacje między człowiekiem i środowiskiem, podstawowe pojęcia. Globalne zmiany środowiska – ich ziemskie oraz pozaziemskie przyczyny. Interakcje ocean–atmosfera–kontynent. Globalne zmiany atmosfery i klimatu – przyczyny i skutki dla hydrosfery, biosfery, rzeźby powierzchni Ziemi i działalności człowieka. Dynamika i przemiany ekosystemów lasów tropikalnych. Pustynnienie i stepowanie – przyczyny i skutki środowiskowe. Wielkie wymierania gatunków i współczesny spadek bioróżnorodności. Wyczerpywanie i antropogeniczna degradacja zasobów Ziemi. Klęski żywiołowe – przyczyny, skutki i globalne konsekwencje. Prognozowanie globalnych zmian środowiska przyrodniczego. Krajobrazy naturalne a antropogeniczne we współczesnym świecie. Obszary na Ziemi, na których współcześnie zaznaczają się najwyraźniej zmiany klimatyczne. Kierunki zmian klimatycznych i ich globalne i regionalne znaczenie i konsekwencje w systemie funkcjonowania środowiska. Zagrożenia warstwy ozonowej. Problemy związane z degradacją pedosfery. Tereny ulegające nadmiernemu wylesianiu oraz cechujące się ogólnym spadkiem bioróżnorodności. Zagrożenia ekosystemów hydrosfery, obniżanie się poziomu wód gruntowych, przeobrażenia i zanik rzek i jezior. Obszary aktywne sejsmicznie i wulkanicznie oraz rejony o intensywnych i katastroficznych ruchach masowych oraz ich uwarunkowania. Zagrożenia wywołane zjawiskami krasowymi. Tereny o intensywnych przeobrażeniach i zaniku krajobrazu naturalnego. Zaprezentowanie podstawowych zasad funkcjonowania wybranych geokompleksów dzięki Augmented Reality Sandbox (wykorzystanie zestawu z rozszerzoną rzeczywistością do projekcji trójwymiarowej).	TZ2A_W10 TZ2A_U04 TZ2A_U07 TZ2A_K01
15.	Metody i techniki audytów jakości	2	Wymagania i wytyczne dotyczące realizacji i przebiegu audytów w branży turystycznej wg norm: ISO 9001, 14001 i 19011. Rodzaje audytów, zasady audytowania, model audytu SZJiŚ, wdrożenie i utrzymanie skutecznego programu audytów w organizacjach, proces certyfikacji.	TZ2A_W06 TZ2A_U10 TZ2A_K03
16.	Technologie informacyjne w turystyce zrównoważonej	3	Współczesne trendy IT w turystyce zrównoważonej: BIG Data, cloud computing, urządzenia mobilne i serwisy społecznościowe. Zastosowania technologii informacyjnych w dystrybucji i analizie usług turystycznych. Internetowe firmy turystyczne. Technologie IT wspomagające realizację usług i aktywności turystycznych w terenie.	TZ2A_W07 TZ2A_U01 TZ2A_U08 TZ2A_K03
17.	Turystyka zrównoważona na obszarach chronionych (ćw. terenowe)	2	Zagrożenia związane z turystyką dla środowiska przyrodniczego, społeczeństwa i gospodarki. Ocena stanu rozwoju turystyki zrównoważonej w wybranych formach ochrony przyrody w Polsce w świetle analizy wskaźnikowej, w ujęciu aspektów środowiskowych, ekonomicznych,	TZ2A_W05 TZ2A_W10 TZ2A_U04

			społecznych, kulturowych i instytucjonalnych. Rekomendacje z zakresu turystyki zrównoważonej dla wybranego obszaru objętego prawną ochroną.	TZ2A_U05 TZ2A_U09 TZ2A_K01 TZ2A_K03
18.	Turystyka zrównoważona na obszarach wiejskich (ćw. terenowe)	2	Potencjał turystyczny wybranej gminy wiejskiej dla rozwoju turystyki zrównoważonej; formy turystyki zrównoważonej na obszarze wybranej gminy wiejskiej i charakterystyka stanu ich rozwoju, inwentaryzacja walorów turystycznych, ocena bazy turystycznej i warunków ekonomiczno-infrastrukturalnych, ocena możliwości rozwoju turystyki zrównoważonej na obszarach wiejskich, perspektywy rozwoju turystyki zrównoważonej w wybranej gminie wiejskiej, formy promocji turystyki zrównoważonej na obszarze wybranej gminy wiejskiej.	TZ2A_W05 TZ2A_W9 TZ2A_U04 TZ2A_U05 TZ2A_U09 TZ2A_K01 TZ2A_K03
19.	Turystyka zrównoważona w miastach (ćw. terenowe)	2	Ocena wartości walorów turystycznych oraz zagospodarowania turystycznego w świetle koncepcji zrównoważonego rozwoju turystyki w wybranym dużym mieście w Polsce. Ocena stopnia rewitalizacji centrum dużego miasta oraz terenów przemysłowych. Formy turystyki zrównoważonej w dużym mieście. Ocena sposobów kreowania wizerunku oraz strategii marketingowych. Ocena możliwości rozwoju turystyki zrównoważonej w wybranym dużym mieście.	TZ2A_W05 TZ2A_W9 TZ2A_U04 TZ2A_U05 TZ2A_U09 TZ2A_K01 TZ2A_K03
PRZEDMIOTY DO WYBORU:				
1.	Przedmioty z zakresu przygotowania i złożenia pracy magisterskiej	26	Seminarium magisterskie Pracownia magisterska Magisterskie ćwiczenia terenowe	TZ2A_W04 TZ2A_W05 TZ2A_W07 TZ2A_W08 TZ2A_W11 TZ2A_U01 TZ2A_U02 TZ2A_U03 TZ2A_U04 TZ2A_U06 TZ2A_U07 TZ2A_U08 TZ2A_U09 TZ2A_U10 TZ2A_K01 TZ2A_K02
2.	Przedmioty z zakresu <i>Zarządzanie w turystyce zrównoważonej</i>	20	Marketing i promocja w turystyce zrównoważonej Zarządzanie zrównoważonym rozwojem turystyki Organizacja imprez turystyki zrównoważonej	TZ2A_W04 TZ2A_W05 TZ2A_W06

			Proekologiczny produkt turystyczny Turystyka zrównoważona w gospodarce krajowej, regionalnej i lokalnej Ekonomika przedsiębiorstwa turystycznego	TZ2A_W11 TZ2A_U05 TZ2A_U06 TZ2A_U07 TZ2A_U10 TZ2A_K01 TZ2A_K02
3.	Przedmioty z zakresu <i>Regionalne aspekty turystyki zrównoważonej</i>	20	Zasoby przyrodnicze regionu świętokrzyskiego Dziedzictwo kulturowe regionu świętokrzyskiego Turystyka zrównoważona w regionie świętokrzyskim Regionalne produkty i marki w turystyce zrównoważonej Przyrodnicze dziedzictwo UNESCO w Polsce i na świecie Kulturowe dziedzictwo UNESCO W Polsce i na świecie	TZ2A_W04 TZ2A_W05 TZ2A_W06 TZ2A_W11 TZ2A_U05 TZ2A_U06 TZ2A_U07 TZ2A_U10 TZ2A_K01 TZ2A_K02
4.	Praktyka zawodowa	4	Rola i funkcjonowanie przedsiębiorstw i podmiotów gospodarczych związanych z turystką. Organizacja przedsiębiorstwa związanego z obsługą ruchu turystycznego w zakresie usług noclegowych (m.in. zasady rezerwacji i obsługi), gastronomicznych (m.in. przetwarzanie i przechowywanie żywności, wymagania higieniczne, warunki przygotowywania posiłków i obsługi gości, planowanie codziennego wyżywienia i układanie jadłospisu), transportowych, rekreacyjnych i rozrywkowych. Prowadzenie dokumentacji stosowanej w obsłudze klienta. Asystowanie i pomoc w tworzeniu oferty i sprzedaży produktów turystycznych w zakresie turystyki zrównoważonej. Wybrane zagadnienia związane z gościnnością.	TZ2A_W06 TZ2A_W08 TZ2A_W11 TZ2A_U07 TZ2A_U09 TZ2A_U10 TZ2A_K03
5.	Przedmioty poszerzające zainteresowania studentów	12	Turystyka kulinarna/Turystyka winiarska** Turystyka kontrowersyjna/Turystyka niskokosztowa** Turystyka filmowa/Turystyka literacka** Geoturystyka/Archeoturystyka**	TZ2A_W03 TZ2A_W05 TZ2A_W11 TZ2A_U06 TZ2A_U07 TZ2A_K01
razem		120		

** - student wybiera 1 przedmiot

Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.

Studentów obowiązuje szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin.

Studentów obowiązuje szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej w wymiarze 4 godz.

14. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Prowadzący zajęcia określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

1) **Proces dyplomowania** – poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się, które oceniane są przez promotora i recenzenta.

2) Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są:

Prace etapowe – realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: *kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, projekty, studia przypadków* – według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia.

Egzaminy z przedmiotu. Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.

Forma egzaminu: ustna lub pisemna, określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.

a) **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników.

b) **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej.

Zaliczenie i zaliczenie z oceną. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.